

Rozvoj a možnosti súčasnej ambulantnej diabetológie

Vážené kolegyně a kolegovia,

diabetológia patrí v súčasnosti medzi moderné a najdynamickejšie sa rozvíjajúce lekárske odbory. Na Slovensku máme funkčný model samostatného odboru diabetológia, poruchy metabolizmu a výživy, máme sieť fungujúcich diabetologických ambulancií, ktoré poskytujú odbornú starostlivosť v súlade s **odporúčaniami odbornej spoločnosti a jednotlivých expertov**. Demografické a spoločenské pomery ako aj spôsob života našej populácie sú príčinou rýchlo rastúceho počtu diabetikov. To samozrejme zvyšuje záujem o služby našich diabetologických ambulancií, čo si vyžaduje ich stabilizáciu a zabezpečenie adekvátnych finančných a materiálno-technických podmienok.

Viac ako 70 % diabetikov zomiera na kardiovaskulárne ochorenia. Pomôcť im môže pokrok pri vývoji a následné zavedenie do klinickej praxe inovatívnych typov liečby. Súčasná diabetológia veľmi dbá na individualizáciu liečby – pre konkrétneho pacienta treba hľadať liečbu nielen vysoko účinnú, ale aj čo najbezpečnejšiu. Medzi ciele liečby diabetu dnes nepatrí len zlepšenie kompenzácie diabetu, čiže zníženie hladiny glykovaného hemoglobínu, a tým zníženie rizika výskytu a postupu dlhodobých komplikácií diabetu. Nové antidiabetiká priaznivo ovplyvňujú hmotnosť pacientov, ich krvný tlak, obličkové funkcie a znižujú riziko srdcového zlyhania. Zvláštny zreteľ je dávaný aj na bezpečnosť liečby, hlavne na zníženie rizika výskytu hypoglykemií. Mnohé moderné liekové skupiny a zavádzanie nových technológií do bežnej ambulantnej praxe nám tento prístup umožňujú.

Moderné technológie, ako napríklad kontinuálne monitorovanie glukózy, ktoré ponúkajú komplexný pohľad na glykemické vzorce, sa stali bežnou ambulatnou súčasťou v starostlivosti o pacientov, predovšetkým s diabetes mellitus 1. typu. Ich integrované prepojenie s novou generáciou inzulínových púmp vo forme pokročilého uzavretého okruhu nás v posledných rokoch sprevádza v stále intenzívnejšej miere. Preto sa posledné roky výrazne venujeme dostupnosti a otázkam ich úhrad zo strany zdravotných poisťovní. Zavedenie nových kódov pre nové výkony v diabetológii a ich akceptovanie pre ambulancie zabezpečuje, aby nové technológie a liečebné postupy boli dostupné v ambulatnej sfére.

Medzi ďalšie vymoženosti ambulantnej diabetológie patrí využívanie tzv. telehealthu a diaľkového monitorovania. V praxi to umožňuje neustále monitorovanie hladiny glukózy a následne virtuálne konzultácie. Umelá inteligencia poskytuje významnú príležitosť na dosiahnutie lepšej efektívnosti v starostlivosti o diabetes. Depistáž sietnice za pomoci fundus kamery vyhodnotenej technológiou umelej inteligencie, ktorá automaticky interpretuje prítomnosť diabetickej retinopatie zo snímkov očného pozadia, sa pomaly integruje do starostlivosti o diabetes na celom svete. Toto zariadenie uľahčuje skrining diabetickej retinopatie, zvlášť v miestach, v ktorých majú pacienti horšiu dostupnosť k oftalmológovi.

Jedným z našich hlavných cieľov je držať krok s najnovšími metódami, ktoré môžu prispieť k starostlivosti o našich pacientov. Inovatívne lieky a dostupnosť technológií zachraňujú, predlžujú a zlepšujú životy našich pacientov. Účinná implementácia si vyžaduje investície do infraštruktúry, neustále vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov a jasné regulačné rámce. Spolupráca medzi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, plátcami zdravotnej starostlivosti a pacientmi je nevyhnutná na zabezpečenie bezpečnej a dostupnej realizácie v súčasnej ambulatnej sfére.

Užitočné čítanie vám praje

Eva Žákovičová